

AMIG A CSEREVONAT

ELJUT ODÁIG . . .

*Neur. Ujras
1935 VIII. 12.*

Kétszer annyi külföldi jön a nemzetközi filléresekkel, mint amennyi kimegy — Érdekes statisztika, meglepő esetek

A multkoriban kinn álltam a Keleti pályaudvar üvegkupolája alatt, amelyet már fekete tere márt a sok barna füst, amikor begördül a pályaudvarra egy öt kocsiból álló vonat, amelyet zenekarral, himnuszokkal, zászlókkal és harsogó éljennel fogadtak. Az ablakokból virágosokkal köszöntek az érkezők, idegen szavak röpködtek és egy bájos, pirosarcu leány ugrott le a vonat lépcsőjéről, mintha meg akarna ölelni mindenkit, aki eljött ide zenés köszöntővel, a *hollandus cserevonat utasai* elé.

Ezt a képet látom mindig magam előtt, amikor a cserevonatról hallok, amelynek forgalma alig három estendő óta annyira kiszélesült, hogy a valutárius nehézségek ellenére, havonta közel háromezer idegent hoznak az országba és körülbelül fele annyi magyar utast visznek távoli országokba. A filléres vonatok sikerén felbuzdulva jutott az IBUSz arra a gondolatra, hogy külföldi viszonylatban is megszervezik az olcsó utazást és lehetővé teszik, hogy a kisebb pénzü, de kulturális igényben a vezető osztályokkal egyenrangú rétegek is részesülhessenek az utazás sokirányu hasznában. Az első cserevonatok Angliába indultak és Londonból hoztak angol turistákat, akik azóta véglegesen felfedezték a globetrotterek számára Magyarországot. Már az első évben biztató volt az eredmény, amely egyre fokozódott és 1934 statisztikája olyan adatokat tüntet fel, amelyekre büszkeséggel tekinthet a magyar idegenforgalom.

Filléres világjárók

Az IBUSz-tól és részben az Államvasutaktól érdekes adatokat kaptunk a cserevonatok eszméjének elindulásáról és mostani lebonyolításáról.

— A cserevonatok elsősorban óriási kulturális értéket és hatást jelentenek — mondta informátorunk. — Amíg nem vették be a cserevonat rendszert, szinte elképzelhetetlen volt, hogy néhány pengőből világot járhatson az, aki még egy

balatoni kirándulást is többszörösen meg gondol. Olyan lelkesedéssel fogadták ezt az utitást, hogy az eredmény valóban felülmultra a legreményteljesebb számítást. Igaz, hogy nem annyira gazdasági vonatkozásban, mert éppen — hogy ráfizetés nincsen — komoly jövedelmet az államvasutaknak nem jelent a cserevonat. Ez nem is baj, mert az idegen tömeg olyan élő propagandát jelent az országnak, amelyet pénzben nem is lehet kifejezni s anyagiakkal lehetetlen pótolni. Mint propaganda és idegenforgalmi szakember állíthatom, hogy a cserevonat külföldi utasainak népszerűsítő és ismertető hatását semmi sem mulja felül. A valutárius nehézségek, sajnos, már itt is érzetik hatásukat és az is bizonyos, hogy különösen a magyaroknak, még kevesebb pénzük van mint az utolsó években, de azért a forgalom nem lanyhult. Csupán annyi történt, hogy a magas ivben felfelé lendülő cserevonatok száma nem emelkedik tovább, hanem körülbelül megmarad a legutóbbi évben elért teljesítményénél.

— Mennyi üzemköltséggel jár a cserevonatok fenntartása?

— Erre nehéz pontosan válaszolni — mondja mosolyogva a kiváló szakember. — Az államvasutak természetesen elzárkóznak az elől, hogy belső üzemi kimutatásukat a nyilvánossággal közöljék, de annyi mindenetre bizonyos: nem tulajdonosan jövedelmező üzletág a cserevonat. Mert a MAV-nak számos esetben vidéki állomásokról kell a szerelvényt üresen a fővárosba vontatni és rendszerint utas nélkül küldik vissza az illető üzletvezetőség területére a vonatokat. Ez pedig természetesen ellenszolgáltatás nélkül fuvar, ami megterhelést jelent. Különben a cserevonatoknak külön díjszabása van, ami mindig az alkalom szerint változik s így erről sem lehet egyöntetű pontos képet nyújtani, más a menetrendje is ezeknek a vonatoknak és általában az egész sztrvezet, amelynek önálló „utimarsallja” van, valósággal „állam az államban”.

Amikor házasság a cserevonat utjának a vége . . .

— Ami azt a kérdést illeti, hogy a szerelvények személyzete átkiséri-e a magyar területre a vonatot, csak annyit jegyzek meg: a nemzetközi előírásoktól és szokásoktól még sem független a cserevonat s így minden országban más-más nemzetiségű kalauz jön fel a vonatra, úgy mint általában. A szerelvény azonban — és ez a legfontosabb — változatlan s átszállás nélkül kényelmesen egyhuzamban ülhetik végig az utasok az egész kirándulást, mintha egy hajó fedélzetén lennének. De különben is hasonlít a cserevonatok társasága az óceán járóékhöz. Hosszabb időre vannak egymáshoz kötve az emberek és mint a hajók szalonjában, itt is megindul az ismerkedés. Tudunk olyan esetről, hogy a cserevonaton barátságok, szerelmek, nagy üzletek születtek és előfordult az is, hogy házasság lett az ut vége . . .

A cserevonat fejlődésére legjobban rámutatnak a mult évi statisztikai adatok. Átlagosan minden cserevonat 300 utast vitt, azonban előfordult egy esetben,

hogy 100 kiránduló jött ugyanazon a vonaton három országon keresztül. Angliából 1934-ben 1372 utast hozott a cserevonat, akik 6813 éjszakát töltöttek Magyarországon, főleg Budapesten. Ausztriából 541-en jöttek 1275 éjszakára, Csehországból és a megszállt Felvidékről 282 utas 1410 éjszakát, Franciaországból 1392 látogató, 6191 éjszakát, Lengyelországból 589 turista, 1804 éjszakát, Németországból, 4119 utas 18.166 éjszakát, Olaszországból 1583-an, 5627 éjszakát, Svájcól 693 utas, 2167 éjszakát, Törökországból 160 ember, 800 éjszakát, az Északamerikai Egyesült Államokból 30 turista 90 éjszakát, Hollandiából 487 látogató 2127, éjszakát és végül Lettországból 21 utas, 21 éjszakát töltött nálunk. A mult évben összesen tehát 11.214 idegen jutott el Magyarországra a cserevonatok révén és 46.486 éjszakára volt vendégünk. Ezzel szemben Magyarországból mindössze 4096 utas 24.152 éjszakát töltött külföldön, tehát körülbelül fél annyi magyar vitt ki pengőt, mint ahány külföldi hozott be

hozzánk idegen valutát. A statisztikai adatokból kiderül az is, hogy külföldi vendégeink egyre több éjszakát töltenek nálunk és még eddig általában három éjszaka esett egy utasra, most öt-hat, sőt ennél több éjjelezés is. Kétségtelenül meg kell állapítani, hogy a cserevonatoknak ez a nagy fellendülése elsősorban az IBUSz érdeme és valóban európai sőt világviszonylatban is az első közé vitte a magyar idegenforgalmat.

Háromezer idegen augusztusban

Az idegenforgalom általános helyzetéről beszélgetünk ezután. A külföldiek száma a cserevonatoktól függetlenül is állandóan emelkedik. A mult hónap bőséges programja után augusztusban is jelentős eredményeket értünk el és ezután is biztató kilátásaink vannak. Egyre-másra jönnek a nagyobb csoportok s általában egy hetet töltenek nálunk, akik nemcsak átfutnak az országon és nem egyedül a fővárosban időznek, hanem nagy kirándulásokat tesznek a vidékre, különösen a Balaton és Bugacpuszta lát vendégül sok angolt. Az idei augusztus kedvező hónapja az idegenforgalomnak és valósággal torlódtak a különböző akciók kapcsán a kongresszusokra. Szent Istvánra s más eseményekre ide érkező külföldiek. Augusztus 2-5-ig 65 lengyel tanító és 72 luxemburgi utas volt nálunk. Másodika és hatodika között a müncheni magyar idegenforgalmi szervezet vezetője, dr. Márffy Károly egy 326 tagu holland csoportot hozott Budapestre, akiket Tatatóvárosra is elvitt. A közeposztályhoz tartozó hollandusok különösen sokat vásároltak a fővárosban. Harmadiktól nyolcadikáig a cserevonat 265 angol utasa időzött a fővárosban, majd kirándultak a Balaton mellé és Bugacra. Hatodika és kilencedike közötti időben a Brounelle tours Newyork leánycapata volt nálunk, köztük tizennyolc gyönyörű leány keltett általános feltűnést. Érdekes, hogy ez az amerikai utazási társaság kizárólag főiskolás és hasonló korban lévő leányokat utaztat. Augusztus 6. és 11-ike a berlini magyar idegenforgalmi iroda 78 tagu csoportjáié, míg 7-én egy 20 tagu japán csoport érkezett, akik még mindig itt vannak. Nyolcadika és tizenegyediké között a Centrópa utazási iroda 67 utrechti turistája járt nálunk. Nyolcadikától tizenegyedikéig a Cit, ami megfelel az olasz IBUSz-nak, 25 embert hozott Magyarországra. Nyolcadikán az University Union 41 tagu angol csoportja érkezett meg, akik most is nálunk vannak, nyolcadikától huszonegyedikéig 192 német birodalmi utas tölti nálunk az időt, tizedikétől tizennyolcadikáig ismét egy 135 tagu Márffy-csoport jött Münchenből, kilenc és huszonegyediké között 23 svéd, és 11 belga vendégünk van. Tizenharmadiktól tizenötödikéig 120 lengyel látogatónk volt, hatodika és huszonegyediké között a Centrópa 76 turistát hozott Párisból. Tizenötödike és tizenharmadika a Cit 360 római utasáé, tizenhatodikától huszonegyedikéig a belgák egy másik 73 tagu csoportja érkezik, tizenhetediké és huszonkettedike között pedig 30 tagu hollandus csoport, tizennyolc és huszonöt között 60 drezdai, huszonhatodikától harmincadikáig a Völkischer Beobachter 360 tagu csoportja, tizenkilencedikétől huszonkettedikéig a Globetrotter Párisi utazási iroda 150 londonit hoz, tizenkilencedikén érkezik az angol kontra cserevonat 300 utasa, tizenhetediké és huszonegyediké 30 svájci vendégünké, huszonegytől huszonhatodikáig a Centrópa hetven utrechti utasa, huszonkettő és huszonöt között a Cit 30 turistája, huszonkilencedikétől szeptember elsejéig pedig ismét a Cit 30 utasa érkezik hozzánk. Augusztusban tehát 3077 idegen került Magyarországra a különböző utazási irodák és részben cserevonatok utján.

A rengeteg nehézség ellenére, amellyel a magyar idegenforgalomnak meg kell küzdenie, szép eredményeket értünk el és ez a kimutatás is azt bizonyítja.